

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
a T. Fővárosi Törvényszék és a T. Kúria,
mint eljáró bíróságok útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [REDACTED] továbbiakban:
Indítványozó) – az 1. számú mellékletként csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt
jogi képviselője útján – az alábbi

alkotmányjogi panaszokat

terjeszti elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjai, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: **Abtv.**) 26. § (1) és a 27. § (1) bekezdései alapján a **Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának – 2. számú mellékletként csatolt - Jpe.I.60.009/2022/10.** számú jogegységi hatályú határozatával kapcsolatban.

A)

Indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett

alkotmányjogi panaszában

kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: **Bszi.**) 41/A. § (1) és (3) bekezdései, a 41/C. § (2), (3) és (6) bekezdései és a 41/D. § (1) és (5) bekezdései – mint a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozata meghozatalára vezető bírósági eljárásban alkalmazott jogszabályi rendelkezések – alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és az Abtv. 41. § (1) bek. alapján azokat semmisítse meg.

B)

Indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett

alkotmányjogi panaszában

kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: **Határozat**) alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

A).

A Bszi. támadott rendelkezéseivel szemben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz

I. AZ ABTV. 26. § (1) BEKEZDÉSE ALAPJÁN ELŐTERJESZTETT ALKOTMÁNYJOGI PANASZ TÖRVÉNYI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

1. A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

1.1. Indítványozóval, mint az alapper alperesével szemben az alapper felperese, a

továbbiakban: **Felperes**) indított pert vagyonbiztosítási szolgáltatás teljesítése iránt. Az alapper tényállása szerint, a Felperes telephelyén ([REDACTED] [REDACTED] 2017. január 17. napján üzemi baleset következett be, amelynek során az ún. szűkfolyosós magasraktári állványrendszer túlnyomó részben összedőlt, a Felperes ott tárolt üdítőital készletének nagyobb része megsemmisült, illetve megsérült, és felhasználásra alkalmatlanná vált, a raktár épülete, továbbá a polcrendszer károsodott. A káresemény úgy következett be, hogy [REDACTED] targoncavezető 2017. január 17. napján, hajnali 05:30 óra körüli időben leltári ellenőrzést végzett, amelyhez egy Jungheinrich gyártmányú, [REDACTED] [REDACTED] gyári számú indukciós megvezetésű targoncát használt. A targonca vezető a raktár 40. és a 41. polcsorában az adott ellenőrzési feladatot végrehajtotta, majd hátramenetbe kapcsolva haladt 3-4 raklapnyi távolságot, [REDACTED] k, amelyet ilyen módon nekitolt az állványzat egyik lábának. A sérült láb berogyása volt az elindító mozzanata annak a dominószerűen bekövetkező [REDACTED] [REDACTED] a káreseményhez vezetett. A Felperes perbeli tényállítása szerint, az ütközésre azért került sor, mert a targonca meghibásodott és menet közben elvesztette az indukciós jelet. Ehhez képest a bizonyítási eljárásban bebizonyosodott, hogy a káresemény bekövetkezése szempontjából releváns [REDACTED] [REDACTED] énynaplója nem tartalmazott olyan bejegyzést,

vezetés használatára, még kevésbé az ilyen
odására lehetne következtetni. A
énye szerint, abból, hogy a káresemény
n az eseménynapló nem tárolt adatot, az
megvezetés nem volt aktiválva, azaz a targoncát
anis a káreseményt közvetlenül megelőző tolatás
alkalmával a targoncavezető az induktív megvezetést használta volna, és arról
letért volna, az indukciós megvezetés elvesztésének nyoma lenne az
eseménynapló hibajegyzékében. Az induktív megvezetés használata (bekapcsolt,
aktív állapota) tehát a káresemény időpontjában technikailag kizárt,
következésként a targoncát manuálisan irányították. Az, hogy a szűkfolyosós
kialakításra tekintettel előírt indukciós megvezetés helyett a targoncavezető
közül, egyértelműen súlyos
hogy a targonca Üzemeltetési
i irányításra akkor szabad
ta a keskeny folyosót”.

1.2. Az elsőfokon eljáró **Fővárosi Törvényszék 13.G.40.419/2019/95.** számú közbenső ítéletében azt állapította meg, hogy Indítványozó (az alapper alperese) a vagyonbiztosítási szerződés alapján az adott káreset miatt az alapper felperesét ért kárt megtéríteni tartozik.

1.3. A másodfokon eljáró **Fővárosi Ítéltábla** az Indítványozó és az alapper alperesi beavatkozója által előterjesztett fellebbezések nyomán meghozott - *3. számú mellékletként csatolt* - **6.Pf.20.124/2021/20-I.** számú jogerős másodfokú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

1.4. [REDACTED] felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A **Kúria Pfv.I.21.240/2021/4.** számú - *4. számú mellékletként csatolt* - ítéletével a Fővárosi Ítéltábla [REDACTED] an fenntartotta, megállapítva, hogy az alperes mentesül a perbeli vagyonbiztosítási szerződés teljesítésének kötelezettsége alól, mert „a lefolytatott bizonyítás alapján tényként az állapítható meg, hogy a targonca manuális üzemmódban volt, valamint a szaktudással rendelkező targoncavezető ismerte a sorok közötti manuális haladás tilalmát és annak indokát. [REDACTED] ellenére a kezelési útmutatót és a raktározási szabályzatot megszegte, holott ezek célja éppen a személy- és vagyonbiztonság megóvása és a [REDACTED] ának az elkerülése volt. A szakképzett targoncavezető a kár megelőzése körében gondossági kötelezettségét feltűnően elhanyagolta, mert bár ismerte a megsértett szabály indokát és ebből eredően a jogsértés [REDACTED] a manuális üzemmódot”.

1.5. [REDACTED] per felperese jogegységi panaszt terjesztett elő a Kúria szaktanácsának Pfv.I.21.240/2021/4. számú felülvizsgálati eljárásban hozott jogerős ítéletével szemben azt állítva, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsának ítélete jogkérdésben indokolatlanul eltért a Kúria közzétett határozataitól. Az így lefolytatott [REDACTED] születt a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa [REDACTED]

[REDACTED] egy sui generis, önálló bírósági eljárás – a jogegységi panasz eljárást érdemben befejező

2.1. A jogegységi panasz eljárás a Bszi. 12/A. fejezete, a 41/A-41/D. §-ok rendelkezései által szabályozott bírósági eljárás. A Kúria jogegységipanasz-ügyekben kialakult gyakorlata szerint „a jogegységipanasz-eljárás nem az alapeljárás, a per folytatása, hanem önálló, sui generis eljárás, amelyben a Kúriának a bíróságokra kötelező jogértelmezésről is döntenie kell”.¹ „A Kúria a jelen ügyben is rámutat arra, hogy a jogegységipanasz-eljárás egy, a Bszi-n

[REDACTED] kérdése, Jó kormányzás és büntetőjog,
szerkesztette: Koltay András és Gellér

alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó sui generis eljárás. A jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz. Jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása.”²

- 2.2. A támadott Határozat a jogegységi panaszról érdemben döntő, a jogegységi panasz eljárást, mint az alapperhez képest önálló bírósági eljárást érdemi döntéssel lezáró határozat. A támadott Határozat olyan döntés, amely az Indítványozó helyzetét, jogait lényegesen érintette. Indítványozó alapjogi sérelme az alappertől elkülönülő, sui generis jogegységi panasz eljárásban következett be, a jogsérelem

(i) [REDACTED]

- (ii) az ezen rendelkezések alkalmazásával meghozott – és alkotmányos – támadott - Határozatnak

a tisztességes bírósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogba történő ütközéséből fakad. A támadott jogszabályi rendelkezések a jogegységi panasz eljárásban, mint az alap önálló, sui generis eljárásban kerültek alkalmazásra, így azok – alaptörvény-ellenességéből adódó - megtámadására is a jogegységi panasz [REDACTED] [REDACTED] hatályú határozattal szembeni alkotmányjogi panaszban van lehetőség. Indítványozó alapjogi sérelme a jogegységi hatályú határozattal szembeni alkotmányjogi panasz útján orvosolható.

3. A támadott Határozattal szemben jogorvoslat nem áll rendelkezésre

- 3.1. [REDACTED] jogegységi panasz eljárás során hozott jogegységi hatályú határozattal szemben jogorvoslat nem áll rendelkezésre. A Bszi. 41/A-41/D. §-ában, mint a jogegységi panasz eljárást szabályozó rendelkezésekben, jogorvoslatra vonatkozó szabály nem található. A támadott Határozat indokolása is azt rögzíti, [REDACTED] a Bszi., sem más jogszabály nem [REDACTED]

[REDACTED] állapítható annak alapján, hogy Indítványozó a [REDACTED] rendelkezések alkalmazásával lefolytatott jogegységi panasz eljárásban részes fél volt, következésként a jogerősen lezárt és a Kúria szaktanácsa által is felülvizsgált alapper alpereseként közvetlenül szenved el mindazt a hátrányt, ami abból ered, hogy a Határozat alapjogsértő módon törte át a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletének jogerejét. Indítványozó a jogegységi hatályú határozatban is félként szerepel.

5. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi határideje és a benyújtás helye

5.1. A Kúria támadott Határozatát 2022. június 23. napján kézbesítették Indítványozó részére, így az alkotmányjogi panasz előterjesztésére az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvannapos határidőn belül kerül sor.

5.2. Az Abtv. 53. § (2) bekezdés alapján az alkotmányjogi panasz iránti indítványt az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani. A jelen esetben az alapperben első fokon a Fővárosi Törvényszék járt el. Ugyanakkor a jogegységi panasz eljárás – ahogyan azt a Kúria maga is

hozott határozattal szembeni alkotmányjogi panasz előterjesztésének módjára vonatkozó konkrét jogszabályi rendelkezés hiányát [redacted] alkotmányjogi panaszait a T. Alkotmánybíróságnak címezve mind a Fővárosi Törvényszék, mint az alapperben első fokon eljáró bíróság, mind a Kúria, mint az egyfokú jogegységi panasz eljárást lefolytató bíróság útján előterjeszti.

6. A támadott rendelkezések a jogegységi panasz eljárásban alkalmazhatók-e

6.1. [redacted] jogegységi panasz tanács összetételére és a jogegységi panasz eljárásra vonatkozó, az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezések olyan rendelkezések, amelyeket a támadott Határozat meghozatala és az alapjául [redacted] bíróság szükségszerűen alkalmazott.

6.2. [redacted] Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az alkotmányjogi panasz akkor is befogadható, „ha a bírói döntésben nem jelölték meg kifejezetten az indítványozó által támadott jogszabályt, de egyértelmű volt, hogy az ügyben a bíróság döntése az adott jogszabályon alapul (például a hatásköri szabályok esetében).”³ T. Alkotmánybíróság [redacted] alkalmazott eljárási szabályok vonatkozásában [redacted] Határozat [18] szakaszában az Alkotmánybíróság [redacted] eljárási jogi normák is megtám [redacted]

[redacted] ügyet befejező bírósági döntés alapját képezik, de [redacted] eljárási helyzetét lényegesen befolyásolják”. A [redacted] Határozat [8] szakasz szerint például a Bszi. 86. § (3) [redacted] rendelkezésre vonatkozó szabály ilyen, a bíróság által [redacted] szükségszerűen alkalmazott és a felek eljárási helyzetét lényegesen befolyásoló rendelkezésnek minősült.

6.3. A Bszi. támadott 41/A. § (1) bekezdését a bíróságnak alkalmaznia kellett, mivel azon alapul a támadott Határozatot meghozó, a Határozatot nevükkel jegyző tanács eljárási képessége, mandátuma. A Bszi. 41/A. § (3) bekezdése [redacted] rendjét, amely a támadott [redacted]

Határozat meghozatala során megkerülhetetlenül alkalmazásra kellett kerülnön. Ezen rendelkezések nyilvánvalóan a támadott Határozat alapjául szolgálnak.

- 6.4. A Bszi. 41/C. § (2),(3) és (6) bekezdései, valamint a 41/D. § (1) és (5) bekezdései a jogegységi panasz eljárás keretét, szabályait, a jogegységi panasz tartalmi követelményeit, a panasz befogadásának, elbírálásának, a jogegységi panasz tanács által hozható döntéseknek a szabályait, a jogegységi hatályú határozat kötelező voltát rögzítik. Ezen rendelkezések alapján történt a támadott Határozat meghozatala, az annak alapjául szolgáló jogegységi panasz eljárás lefolytatása, a panasz elbírálása. Konkrétan ezen rendelkezések alkalmazásával került **a Kúria álláspontja szerint is teljesíthetetlen kérelmet tartalmazó**

jogkérdésben való eltérés, az ügyazonosság fogalmát meghatározó szempontok jogszabályban való rögzítettségének hiányában ellenőrizhető

s nélkül - megállapításra a támadott Határozatban a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben való eltérés. És ezen rendelkezések által biztosított eljárási keretben terjeszkedhetett túl a támadott Határozat a jogegységi panaszban foglalt kérelmen és hozhatta meg az eljáró jogegységi panasz tanács úgy a támadott Határozatot, hogy a **döntésével szemben sem a korlátaira (kérelemhez kötöttség), sem tartalmára (indokolási kötelezettség) vonatkozó garanciális követelmények**

en korlátot nem képeztek. A támadott eljárási rendelkezések – a fentiekből is következően – Indítványozó eljárási helyzetét lényegesen befolyásolták és vezettek végső soron a tisztességes eljáráshoz való jogának

7. **A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény**
alkotmányjogi jelentőségű kérdés szerinti befogadási követelmény

- 7.1. Az eljáró és a támadott Határozatot meghozó jogegységi panasz tanács **alkotmányellenes meghatározása, az**
ot és a bíróság pártatlanság

alkotmányosságát, illetve annak hiányát vizsgáló. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint is az alkotmányos törvényes bírósághoz való jog sérelme felveti a kérelmezőre kiható alaptörvény-ellenesség kételyét

(**3003/2019. (I.7.) AB** határozat Indokolás [20]; **3076/2020. (III.18.) AB** határozat Indokolás [16] szakasz). Hasonlóképpen a jogegységi panasz eljárásra irányadó szabályoknak a bírósági eljárás tisztességességét garantálni nem képes volta szintén – érdemben – kihatott a támadott Határozatra (ld. különösen

- (i) a kérelmen való túlterjeszkedés,
- (ii) nem teljesíthető kérelem alapján a jogerő áttörése,

jogkérdésben való eltérés”, és szabályban rögzített szempontok

hiánya).

A jogegységi panasz eljárásban az eljárás minőségét, tisztességességét biztosító garanciák léte, vagy éppenséggel azok hiánya az eljárás eredményeképpen megszülető döntés érdemére kiható körülmény.

- 7.2. A jogegységi panasz tanács jellege, összetétele meghatározására vonatkozó támadott jogszabályi rendelkezéseknek a **törvényes bíróhoz, valamint a független és pártatlan bírósághoz való jog** tiszteletben tartása szempontjából vizsgált megfelelősége alapvető jelentőségű, és eddig az **Alkotmánybíróság által még nem értékelt kérdés**. Hasonlóképpen alapvető jelentőségű és az Alkotmánybíróság által még el nem bírált alkotmányjogi kérdés az, hogy a jogegységi panasz eljárásra vonatkozó eljárásrendnek a Bszi.

valamely perrendi szabályt általános háttérnormaként rendelt volna a jogegységi panasz eljárásokhoz - megfelel-e a tisztességes bírósági eljárás követelményeinek. Alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdés az is, hogy milyen garanciális követelményeknek kell megfelelnie egy olyan rendkívüli, a jogerő áttörését lehetővé tevő, negyedfokú, sui generis jogorvoslati eljárásnak, mint a jogegységi panasz eljárás, figyelemmel a jogegységi hatályú határozatok kötelező jellegére is? A tisztességes bírósági eljárás és a jogbiztonság követelményeit teljesíti-e – tekintettel arra is, hogy jogorvoslat a jogegységi panasz tanács döntésével szemben nem áll rendelkezésre – a jogegységi panaszok elbírálása, jogegységi hatályú határozatok meghozatalának kulcsfogalma, a **jogkérdéstől való eltérés, illetve az ügyazonosság fogalma meghatározását jogszabályban rögzített, a tanács nem számon kérhető döntésére bízta.**

8. **Alkotmánybíróság a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról**

- 8.1. Indítványozó a panaszban szereplő személyes adatai közzétételéhez nem járul hozzá.

ZÉSEI ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGI

rendelkezései

- 1.1. Indítványozó álláspontja szerint a Bszi. támadott rendelkezései az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti **tisztességes bírósági eljáráshoz való jogba** ütköznek. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított független és pártatlan bíróság, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

gósult az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 32. § (1) bekezdése alapján az ütközésének vizsgálata

kezdemenyezésére, azonban mivel arra az Alkotmánybíróság bármely eljárása során hivatalból jogosult, rögzíti, hogy álláspontja szerint a Bszi. támadott rendelkezései az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk 1. pontjába (**tisztességes tárgyaláshoz való jog**) ütköznek. Ebből következően a jelen ügyben az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésének, amely értelmében Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját, sérelme is felmerül. Ennek vizsgálatára az Alkotmánybíróság hivatalból jogosult.

1.3. E vonatkozásban idézzük az Alkotmánybíróságnak a **61/2011. (VII.13.) AB**

Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és **Alkotmány** jogmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje. A pacta sunt servanda elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q. cikk (1) bekezdés] következően tehát az **Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot**, az abban meghatározott **Alkotmány** saját megelőző, "precedens-határozataiból" ez kényszerűen nem következne."

1.4. **3.**

(XII.5.) AB határozat Indokolásának [28] szakaszában rögzítettek, amely szerint „Abban az esetben, ha egy adott hazai jogszabály **Alkotmány** ényben, vagy annak valamelyik kiegészítő jegyzőkönyvében foglalt joggal, vagy ha e jog biztosítására irányuló kötelezettség teljesítését szolgálja, az Alaptörvény Q) cikkéből az is következik, hogy az **Alkotmánybíróságnak tartózkodnia kell** az adott jogszabály (vagy jogszabályi rendelkezés) olyan **Alkotmány** és Magyarország sorozatos elmarasztalása lenne

Alkotmány bír arról is, hogy alkotmányjogi panaszában a jogbiztonság követelményére megsértett alaptörvényi rendelkezés vonatkozik, azonban – szintén az Alkotmánybíróság hivatalbóli eljárásának lehetőségére tekintettel – szükségesnek tartja rögzíteni, hogy a Bszi. támadott rendelkezései közül a jogegységi panasz eljárás szabályaira vonatkozó rendelkezések – amelyekből következik az eljárás alulszabályozottsága, az előrelátható és kiszámítható jogalkalmazás akadályozottsága -, a tisztességes bírósági eljárás követelményeinek sérelme mellett a jogbiztonságnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti

2. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének lényege, a Bszi. támadott rendelkezései alaptörvény-ellenességének indokolása

2.1. A Bszi. 41/A. § (1) és (3) bekezdése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti **tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot**, azon belül is különösen a **törvényes bíróhoz való jogot** és a **bíróság függetlenségének és pártatlanságának** követelményét.

2.1.1. A Bszi. 41/A. § (1) bekezdése értelmében „A jogegységi panaszt a jogegységi panasz tanács bírálja el. A jogegységi panasz tanácsot a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese vezeti. A jogegységi panasz tanács az elnökből és további

minden kollégiumból legalább 1-1 tagot ki kell jelölni.” A (3) bekezdés értelmében pedig „A jogegységi panasz tanács a határozata **szótöbbséggel** hozza meg. A jogegységi panasz tanács tagja a többségi határozattól eltérő álláspontját a határozat indokolásához csatolhatja.”

2.1.2. Indítványozó alapjogi sérelme a Bszi. 41/A. § (1) bekezdése vonatkozó **abban áll**, hogy a támadott rendelkezés szerint a **Kúria elnöke**, aki egyben a jogegységi panasz tanács tagja és vezetője is, **határozza meg a tanács összetételét és létszámát**. A jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának megállapítása során a Kúria elnöke széleskörű mérlegelési joggal bír, amelyet a Bszi. támadott rendelkezése csak annyiban **korlátoz**, hogy a kollégiumból legalább 1-1 tagot kell jelölni, valamint legalább 9 tagból kell álljon a tanács. A Kúria elnöke a támadott rendelkezés szerint **szótöbbséggel** a Kúria kollégiumaiból és korlátlanul bővítheti a jogegységi panasz tanács létszámát. A Kúria elnökének eljárása során az igazgatási és a bírói funkciók is keverednek. A Kúria elnökének biztosított széles mérlegelési jogkör a jogegységi panasz tanács összetételének, létszámának megállapításában sérti Indítványozó **alaptörvény-ellenességének indokolása** **abban áll**, hogy a támadott rendelkezés szerint a **Kúria elnöke**, aki egyben a jogegységi panasz tanács tagja és vezetője is, **határozza meg a tanács összetételét és létszámát**. A jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának megállapítása során a Kúria elnöke széleskörű mérlegelési joggal bír, amelyet a Bszi. támadott rendelkezése csak annyiban **korlátoz**, hogy a kollégiumból legalább 1-1 tagot kell jelölni, valamint legalább 9 tagból kell álljon a tanács. A Kúria elnöke a támadott rendelkezés szerint **szótöbbséggel** a Kúria kollégiumaiból és korlátlanul bővítheti a jogegységi panasz tanács létszámát. A Kúria elnökének eljárása során az igazgatási és a bírói funkciók is keverednek. A Kúria elnökének biztosított széles mérlegelési jogkör a jogegységi panasz tanács összetételének, létszámának megállapításában sérti Indítványozó **alaptörvény-ellenességének indokolása**

abban áll, hogy a támadott rendelkezés szerint a **Kúria elnöke**, aki egyben a jogegységi panasz tanács tagja és vezetője is, **határozza meg a tanács összetételét és létszámát**. A jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának megállapítása során a Kúria elnöke széleskörű mérlegelési joggal bír, amelyet a Bszi. támadott rendelkezése csak annyiban **korlátoz**, hogy a kollégiumból legalább 1-1 tagot kell jelölni, valamint legalább 9 tagból kell álljon a tanács. A Kúria elnöke a támadott rendelkezés szerint **szótöbbséggel** a Kúria kollégiumaiból és korlátlanul bővítheti a jogegységi panasz tanács létszámát. A Kúria elnökének eljárása során az igazgatási és a bírói funkciók is keverednek. A Kúria elnökének biztosított széles mérlegelési jogkör a jogegységi panasz tanács összetételének, létszámának megállapításában sérti Indítványozó **alaptörvény-ellenességének indokolása**

abban áll, hogy a támadott rendelkezés szerint a **Kúria elnöke**, aki egyben a jogegységi panasz tanács tagja és vezetője is, **határozza meg a tanács összetételét és létszámát**. A jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának megállapítása során a Kúria elnöke széleskörű mérlegelési joggal bír, amelyet a Bszi. támadott rendelkezése csak annyiban **korlátoz**, hogy a kollégiumból legalább 1-1 tagot kell jelölni, valamint legalább 9 tagból kell álljon a tanács. A Kúria elnöke a támadott rendelkezés szerint **szótöbbséggel** a Kúria kollégiumaiból és korlátlanul bővítheti a jogegységi panasz tanács létszámát. A Kúria elnökének eljárása során az igazgatási és a bírói funkciók is keverednek. A Kúria elnökének biztosított széles mérlegelési jogkör a jogegységi panasz tanács összetételének, létszámának megállapításában sérti Indítványozó **alaptörvény-ellenességének indokolása**

panasz tanács dönthet úgy, hogy az ügyet az érintett kollégium kúriai bíróságjaival kiegészítve tárgyalja vagy a Kúria teljes ülése elé utalja.”

2.1.4. A Bszi. támadott rendelkezései ahelyett, hogy a jogegységi panasz tanács összetétele és létszáma megállapításához konkrét szempontokat adnának, a Kúria elnökének diszkrecionális jogkörébe utalják ezt a kérdést, amelynek eredményeképpen a **jogegységi panasz tanács összetétele és létszáma nem egy világos, jogszabályban előre meghatározott objektív szempontrendszer alkalmazásával kerül megállapításra, hanem a Kúria elnökének döntésén múlik**, amely döntés módosítása vonatkozásában sem állnak rendelkezésre biztosítékok. Ez pedig sérti Indítványozó törvényes bíróhoz

2.1.1.5. Bár a Kúria ügyelosztási rendje 2022. január 1. napjától hatályos, a jogegységi panasz tanácsok tagjait, azonban az ügyelosztási rend semmilyen rendelkezést nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az adott létszám és összetétel milyen szempontok szerint került meghatározásra. Továbbá a Kúria ügyelosztási rendjét is a Kúria elnöke határozza meg, a Bírói Tanácsnak és a kollégiumoknak csak véleményezési joga van. Vagyis a jogegységi panasz tanácsok tagjainak, létszámának a Kúria elnöke által az ügyelosztási rendben való rögzítése pusztán formalitás, nem változtat azon a tényen, hogy a tanácsok létszámának és összetételének meghatározása a Kúria elnökének széleskörű diszkrecionális jogkörébe tartozik. Sőt a jelenleg hatályos ügyelosztási rend jogegységi panasz tanácsokra vonatkozó VII.1.1. pontjának második bekezdése szerint a Kúria elnöke a tanácsok tagjait a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell oly módon, hogy az átosztásnál a folyamatban lévő ügy előadó bírójának személye az irányadó. A Kúria elnöke a folyamatban lévő ügyek eljáró tanácsainak összetételén változtat - nyilvánvaló megtestesülése a Kúria elnökének a Bszi. támadott rendelkezései által juttatott széleskörű döntési mozgástérnek, amely mind a törvényes bíróhoz való jog, mind a pártatlanság követelménye tekintetében jelentős aggályokat vet fel.

(1) bekezdése szerinti tisztviselő foglalta a törvény által felállított bírósághoz való joghoz való jog a tisztes eljárás egyik bíróság a törvényes bíróhoz való jog tartalma rögzítette, hogy „**a bíró és az ügy egymáshoz**
rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet.” Az Alkotmánybíróság az eljáró bíróságnak az OBH elnöke saját mérlegelésén alapuló kijelölését - az Alaptörvénynek a tisztes eljárás követelményét megfogalmazó XXVIII. cikke (1) bekezdéséből következő, a **törvényes bíróhoz való jog sérelmét megvalósítóként értékelte,** mivel a jogi szabályozás a **pártatlan bíráskodás**

...nak ellenére sem, hogy az OBH
...döntésének meghozatala előtt.
...[2] és [34] szakaszok)

körében Indítványozó is hivatkozik az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: EJEB) gyakorlatára, különösen a **Miracle E** [REDACTED] **ország** ügyben hozott (57774/13. ügyszámú, 2016. január 12-i) ítéletben foglaltakra. Ebben az ügyben a kérelmező azt kifogásolta, hogy az ügyében eljáró bíróságot az OBH elnöke jelölte ki saját mérlegelési körében úgy, hogy az eljáró bíróság kijelölésének szabályai nem voltak kellően világosak. Az EJEB ítéletének [45] szakaszában először is rögzítette, hogy „**a tisztességes eljáráshoz való jog annyira fontos helyet foglal el egy demokratikus társadalomban, hogy semmi nem indokolhatja a 6. cikk 1. [REDACTED] értelmezését** (lásd: Perez kontra Franciaország [GC], 47287/99. sz., 64. §, ECHR 20041).”

Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése értelmében a bíróságnak minden esetben „törvény által felállított”-nak kell lennie. A kifejezés mögött a jogállamiság elve húzódik meg, amely az Egyezmény és annak Kiegészítő Jegyzőkönyvei által létrehozott jogvédelmi rendszer szerves részét képezi (lásd *Handberg v. Németország*, 74613/01. sz., 64. §, ECHR 2007-III)."

kezdése alkalmazásában a „törvény” **nem csak**
rehozását és illetékesség [REDACTED]
[REDACTED] d többek között: Lavents kontra Lettország,
(november 28.), hanem minden olyan rendelkezést
értése szabálytalanná tenné egy vagy több bíró
gyalásában (lásd: Gorguiladze kontra Grúzia,
4313/04. sz., 68. §, 2009. október 20.; és Pandjikidze és mások kontra Grúzia,
30323/02. sz., 104. §, 2009. október 27.). Ilyen rendelkezések például azok,
amelyek a bírósági tanács tagjainak függetlenségét, a hivatali idő hosszát, a
pártatlanságot és az eljárási garanciák meglétét szabályozzák (lásd pl.: Coeme
és mások, a hivatkozást lásd fentebb, 99. §; és Gurov kontra Moldova, 36455/02.
sz., 36. §, 2006. július 11).”

11

konkrét szabályoknak (lásd: *Buscarini kontra San Marino* (dec.), 31657/96. sz., 2000. május 4.).”

„51. A Bíróság megjegyzi továbbá, hogy ítélkezési gyakorlata szerint az Egyezmény 6. cikke szerinti „törvény által felállított” kifejezés azt hivatott biztosítani, hogy **„egy demokratikus társadalomban a bírósági szervezet nem a végrehajtó hatalom mérlegelésétől függ, hanem az Országgyűléstől származó törvények szabályozzák”** (lásd: *Zand kontra Ausztria*, 7360/76. sz., a Bizottság 1978. október 12-i jelentése, *Decisions and Reports* (DR) 15, 70-80. o).”

2.1.9. A tisztességes tárgyaláshoz való jogon belül a független és pártatlan bírósághoz

„53. Annak megállapításához, hogy egy bíróság független-e [redacted] ekezdésének értelmében, figyelembe kell venni többek között a **tagjai kiválasztásának módját**, a tagok hivatali idejét, a **külső nyomás elleni garanciák meglétét**, és annak a kérdését, hogy a **testület függetlennek látszik-e** (lásd: *Findlay kontra Egyesült Királyság*, 1997. február 25., 73. §, *Reports* 1997-1; és *Brtidnicka és mások kontra Lengyelország*, 54723/00 [redacted] 38. §, ECHR 2005-11). Ez utóbbival kapcsolatban nem kevesebb a tét, mint hogy a **bíróságok egy demokratikus társadalomban bizalmat** [redacted] **a nyilvánosságban és az eljárásban érintett felekben**. Annak eldöntésében, hogy jogosak-e az aggályok egy konkrét bíróság függetlenségével vagy pártatlanságával kapcsolatban, az eljárásban érintett felek álláspontja [redacted] ek kétségeit objektív alapon igazolni lehet-e (lásd többek között: *Morris kontra Egyesült Királyság*, 38784/97. sz., 58. §, ECHR 2002-1; és [redacted] 75804/01. sz., 61. §, 2008. november 27., további referenciákkal). E tekintetben még a látszatnak is lehet bizonyos jelentősége, vagyis „nem csak igazságot kell szolgáltatni, hanem úgy is kell látszania, hogy igazságot szolgáltatnak (lásd: *De Cubber kontra Belgium*, 1984. október 26., 26. §, A. [redacted] 68. [redacted])”

[redacted] lyként a pártatlanság az előítélet és elfogultság [redacted] állandó ítélkezési gyakorlata sze [redacted] nsági követelménynek való megfelelést a [redacted] (i) szubjektív teszt, amely során figyelembe kell [redacted] meggyőződését és viselkedését, vagyis hogy a [redacted] lyes előítélete vagy elfogultsága az adott ügyben; és (ii) objektív teszt, vagyis meg kell róla bizonyosodni, hogy a bíróság, illetve egyéb szempontok mellett annak összetétele megfelelő garanciát nyújtott-e ahhoz, hogy kizárható legyen minden jogos kétely a pártatlanságát illetően (lásd többek között: *Fey kontra Ausztria*, 1993. február 24., 28–30. §, A. sorozat, 255. szám; és *Wettstein kontra Svájc*, 33958/96. sz., 42. §, ECHR 2000-XII).”

„56. Végül, a függetlenség és az objektív pártatlanság fogalmak szorosan [redacted] függően együttesen kell őket [redacted] ország, 65411/01. sz., 62. §, [redacted]

2.1.10. Az OBH elnökének az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó mérlegelési jogát értékelve az EJEB elsőként azt hangsúlyozta, hogy

„57. [...] a jogállamiság szempontjából alapvető fontosságú bírói függetlenség és jogbiztonság megköveteli a **különösen világos szabályok alkalmazását** minden egyes ügyben, világos garanciákat az objektivitás és átláthatóság biztosítására, valamint mindenek előtt azt, hogy az **önkényességnek még a látszatát is elkerüljék az eljáró bírák konkrét ügyekben történő kijelölésekor** (lásd: *Iwanczuk kontra Lengyelország* (dec.), 39279/05. sz., 2009. november 17.; és *DMD GROUP, a.s.,* hivatkozását lásd fentebb, 66. §).”

„58. A Bíróság szerint ott, ahol mérlegelésen alapul az ügyelosztás abban az

helyzet veszélybe sodorja a pártatlanság látszatát, ugyanis találgatásokat indíthat meg arról, hogy egyes politikai vagy más érdekekkel lehetnek a kijelölt bíróságra vagy az eljáró bíróra, még akkor is, ha az eljáró bíró kijelölése az adott ügyben átlátható szempontok szerint történt. Az adott ügyben eljáró egyes bírók, illetve tanács előzetes meghatározásának rendje egy bíróságon belül, vagyis az általános és objektív alapelveken nyugvó rend alkalmazása kulcsfontosságú az egyértelműséghez, átláthatósághoz és a bírói függetlenséghez és pártatlansághoz. Az eljáró bíróság kijelölésekor van tere a mérlegelésnek, amellyel vissza lehet élni: például nyomást lehet gyakorolni arra, hogy túlterhelik őket ügyekkel, vagy éppen csak jelentéktelen ügyeket rendelnek hozzájuk. Arról is gondoskodhat, hogy egyes politikailag érzékeny ügyek bizonyos bírókhoz kerüljenek, vagy bizonyos bírókhoz ne kerüljenek, el, miszerint:

„egy, az általános illetékességi szabályok szerint eljáró bíróságok közötti ügyek áthelyezése csak akkor lehetséges, ha az ügyek áthelyezése az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése, illetve az Egyezmény 6. cikkének (2) bekezdése alapján történő, pártatlan bírósági rendszer saját intézményei

viszonylatában, hogy az ügyet nem „törvény által felállított kritériumok alapján” elbírálta az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése, hanem az ügy mélyen a bírósági szervezetrendszerben, és a kijelölt bíróságok viszonylatában fennálló eljárási státuszára, aki döntött az eljáró bíróság kijelöléséről, továbbá arra, hogy semmilyen kritériumot nem határoztak meg az áthelyezendő egyedi ügyek kiválasztásához, hanem az OBH elnökének a mérlegelésére bízta azt, hogy a jogosult bíróságok közül melyiket választja ki eljáró bíróságnak. Az EJEB szerint

bban nyilvánult meg, hogy nem az ügyelosztásának okai és szempontjai. A függetlenség és pártatlanság az azt az előreláthatóságot és

bizonyosságot, amely ahhoz kell, hogy egy bíróság „törvény által felállított” bíróságnak minősüljön.”

- 2.1.12. Az Alkotmánybíróság a **3003/2019. (I.7.) AB** határozatban az EJEB fent hivatkozott ítéletében foglaltakat indokolásának részeként akként összegezte, hogy „...az eljáró bíró kiválasztásának, illetve az ügyelosztási rend elveinek és egyéb törvényi szempontjainak mindig ellenőrizhetőnek kell lennie. Ellenkező esetben a szabályozás felvetheti, hogy a függetlenség és pártatlanság hiányának látszatát keltse, és hogy nem biztosítja azt az előreláthatóságot és bizonyosságot, amely ahhoz kell, hogy egy bíróság "törvény által felállított" bíróságnak minősüljön. [Miracle Europe Kft. kontra Magyarország (57774/13.),

kapcsolódó fenti hibákat nem lehet kijavítani a későbbi fellebbezéssel, illetve felülvizsgálattal [Miracle Europe Kft. kontra Magyarország (2019) 2., 63. bekezdés]. ([43] szakasz)

- 2.1.13. Az EJEB részletesen hivatkozott ítéletében foglaltakat a jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának meghatározására vonatkozó, támadott jogszabályi rendelkezésekre vonatkoztatva arra a kérdésre, hogy törvénye eljáró jogegységi panasz tanács összetételének és létszámának meghatározása, az a válasz adható, hogy a Bszi. támadott jogszabályi rendelkezése tanács megállapítása körében nem adnak világos szabályokat az objektivitás és átláthatóság biztosításához, amely a bíróság pártatlanságának látszatát veszélyezteti. Továbbá azáltal, hogy a jogegységi panasz tanács
- és azon túl, hogy a Kúria kollégiumának tagjai közül választhatók tagok a tanácsba - nem ellenőrizhetőek, a Kúria elnökének szél
- ége van a tanács meghatározásában, a támadott jogszabályi rendelkezések nem tudják biztosítani azt az EJEB ítéletében megkövetelt előreláthatóságot és bizonyosságot, amely ahhoz kell, hogy a **jogegységi panasz tanács törvény által felállított bíróságnak minősüljön**, ugyanakkor

függetlenség és pártatlanság hiányának látszatát keltse, és hogy nem biztosítja azt az előreláthatóságot és bizonyosságot, amely ahhoz kell, hogy a bíróság "törvény által felállított" bíróságnak minősüljön. [Miracle Europe Kft. kontra Magyarország (57774/13.), kapcsolódó fenti hibákat nem lehet kijavítani a későbbi fellebbezéssel, illetve felülvizsgálattal [Miracle Europe Kft. kontra Magyarország (2019) 2., 63. bekezdés]. ([43] szakasz)

írásvetítő álláspontja szerint a Bszi. 41/A. § (1) bekezdésének a) pontja a bírósági törvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével ellentétes, és a független és pártatlan bíróság követelményét nem teljesíti, így az érvénytelenségére egyértelműen megállapítható.

g ügyben hivatkozott - **DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia** (19334/03. számú, 2010. október 5-i ítélet) ügyben, amely az azonos bíróságon belüli ügyelosztásról hozott döntés Egyezményrel való összhangját vizsgálta, az EJEB értékelése során figyelemmel volt arra, hogy az ügyelosztási rendet meghatározó, és az ügyelosztási rend alapján az ügyet átszignáló bíró maga is részt vett a kérelmező ügyének elbírálásában Az EJEB megítélése szerint az ilyen helyzetekben a bírói függetlenség és a jogállamiságból következő

jelentősége az alkalmazandó jogszabályok objektivitás és átláthatóságának biztosításához, és mindennek felett azt, hogy a bíróság az önkényességnek még a

látszatát is elkerüljék (65-66. §-ok). Az EJE az ügyelosztásra vonatkozó szabályok vonatkozásában rögzítette, hogy azok messze nem voltak kimerítőek és jelentős mozgásteret hagytak az adott bíróság elnökének. Ezt támasztotta alá a kérdéses ügyben az ügyelosztási rend adott éven belüli többszöri módosítása, valamint az, hogy a módosítások vonatkozásában nem voltak specifikus biztosítékok (68 §). Az EJE ezen ítéletéből is az látható, hogy a törvény által felállított bíróság fogalma szerinti, a bíróságokra vonatkozó szabályoknak objektív, transzparens, előre meghatározott szempontokat kell tartalmaznia.

- 2.1.15. Álláspontunk alátámasztására hivatkozunk továbbá az EUB C-585/18, C-624/18 és C-625/18 számú egyesített ügyekben, előzetes döntéshozatali eljárás

Az EU Bíróság az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – amely rögzíti azt is, hogy „Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény [redacted] független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja.” – értelmezése körében – az EJE-nek az Egyezmény 6. cikk 1. pontja vonatkozásában kialakított joggyakorlatára hivatkozással – megállapította, hogy a „...függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a fórum összetételét, a kinevezés a megbízatás időtartamát, valamint az elfoglaltsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biz [redacted] fórum külső tényezők általi befolyásolhatóságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában való semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási [redacted] nt az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] [redacted] 019:531, 74. pont).” (123. szakasz)

- 2.1.16. Hangsúlyosan hivatkozunk végül arra, hogy a Bszi. hatályos szabályozása alapján a Kúria elnöke által felállított és a konkrét ügyben eljár tanács azért sem lehetett „tisztes bíróság”, mert abban **kisebbségben voltak a p**

[redacted] bíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljárás amelyet az eljárás egészének és [redacted] meghatározni, az egyes részletek hiánya ellenére [redacted] zletszabály betartása mellett lehet az eljárás [redacted], avagy nem tisztességes [**6/1998. (III.11.) AB** Álláspontunk szerint nem lehet tisztességes az az eljárás, amelynek tárgyát egy biztosítási szerződési jogi kérdés képezi, és amelynek elbírálói körében egyértelmű kisebbségben vannak a polgári ügyszak bírái (és többségben a közigazgatási ügyszak, a büntető ügyszak, valamint a munkajogi terület bírái), azaz a tanács összetételének meghatározása során a Kúria elnöke – megsértve a Bszi. 10. § (3) bekezdésének d) és e) pontját - nem volt figyelemmel a

2.2. A Bszi. 41/C. § (2), (3) és (6) bekezdései, valamint a 41/D. § (1) bekezdése, mint a jogegységi panasz eljárásra irányadó eljárásrendet kijelölő szabályok a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezik.

2.2.1. A Bszi. 41/C. § (2), (3) és (6) bekezdései, valamint a 41/D. § (1) bekezdése, mint a jogegységi panasz eljárásra, ezen belül különösen a panasz tartalmi elemeire, a panasz befogadására, az ügyszabályság megállapítására, a panasz elbírálására, a Kúria döntésére, vonatkozó rendelkezéseknek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot sértő voltából adódó jogsérelem abból fakad, hogy a támadott rendelkezések által meghatározottan a **jogegységi panasz eljárás**

jogegységi panasz tanács számára lehetővé teszik, hogy mindazon, a jogegységi panasz eljárás során felmerülő kérdésben, amelyre vonatkozóan a [REDACTED] zést nem tartalmaz, illetve nem rendel a Pp. (néhány) rendelkezésének alkalmazását, akár ügyszabályságként eltérően járjon el, anélkül, hogy erről végső jogorvoslati fórumként számot kellene adnia. A jogegységi panasz eljárás alulszabályozottsága egyben a jogegységi panaszt elbíráló bíróság számára tág, az **önkényesség kockázatát magában rejtő mozgásteret, de a jogegységi panasz eljárás lehetőségét biztosít.**

2.2.2. [REDACTED] gy a Bszi. támadott rendelkezései az eljáró jogegységi panasz tanács döntésének korlátjaként nem rendelkeznek arról, hogy a jogegységi panasz kérelem keretein belül jár el a jogegységi panasz tanács (mint ahogyan ezt a Pp. [REDACTED] cs diszkrecionális döntésére bízzák, hogy a jogegységi panasz eljárás a kérelem (a jogegységi panasz indítvány) alapján vagy hivatalból zajlik-e [REDACTED]

2.2.3. Indítványozó esetében a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a támadott Határozatban a jogegységi panasz előterjesztőjének felelősségét, a jogegységi panasz kérelemmel szembeni követelményeket a korábbi gyakorlatától eltérően [REDACTED] elvét figyelmen kívül hagyva jár [REDACTED]

[REDACTED] kaszában a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa [REDACTED] szbeni hatályon kívül helyezé [REDACTED] gyfelelemmel arra, hogy a jogerős ítéleti [REDACTED] nt nem tartható hatályában.” Azonban minden [REDACTED], ezáltal önkényesen akként foglalt állást, hogy [REDACTED] pontossággal megfogalmazott kérelem tartalma [REDACTED] szerint megállapítható volt, hogy a felperes célja a jogerős kúriai ítélet hatályon kívül helyezése volt, erre figyelemmel a jogegységi panasz határozat meghozatalának nem volt akadálya.” Tette ezt úgy az eljáró bírói tanács, hogy saját korábbi gyakorlatában és a jogi szakirodalomban rögzített álláspontjától is eltért.

[REDACTED] i) ügyben hozott jogegységi [REDACTED] jogegységi panasz eljárás célja a [REDACTED] ifejtettek szerint – nem elvont [REDACTED] el, **csak a panaszos által**

- Downloaded from <http://ajphaphysocpharm.sagepub.com> at 11:01 11 November 2014

- the 1990s, the number of people in the United States who are 65 years of age or older has increased by 50 percent, and the number of people 75 years of age or older has increased by 75 percent. The number of people 85 years of age or older has increased by 150 percent. The number of people 95 years of age or older has increased by 300 percent. The number of people 100 years of age or older has increased by 500 percent. The number of people 105 years of age or older has increased by 1,000 percent. The number of people 110 years of age or older has increased by 2,000 percent. The number of people 115 years of age or older has increased by 4,000 percent. The number of people 120 years of age or older has increased by 8,000 percent. The number of people 125 years of age or older has increased by 16,000 percent. The number of people 130 years of age or older has increased by 32,000 percent. The number of people 135 years of age or older has increased by 64,000 percent. The number of people 140 years of age or older has increased by 128,000 percent. The number of people 145 years of age or older has increased by 256,000 percent. The number of people 150 years of age or older has increased by 512,000 percent. The number of people 155 years of age or older has increased by 1,024,000 percent. The number of people 160 years of age or older has increased by 2,048,000 percent. The number of people 165 years of age or older has increased by 4,096,000 percent. The number of people 170 years of age or older has increased by 8,192,000 percent. The number of people 175 years of age or older has increased by 16,384,000 percent. The number of people 180 years of age or older has increased by 32,768,000 percent. The number of people 185 years of age or older has increased by 65,536,000 percent. The number of people 190 years of age or older has increased by 131,072,000 percent. The number of people 195 years of age or older has increased by 262,144,000 percent. The number of people 200 years of age or older has increased by 524,288,000 percent. The number of people 205 years of age or older has increased by 1,048,576,000 percent. The number of people 210 years of age or older has increased by 2,097,152,000 percent. The number of people 215 years of age or older has increased by 4,194,304,000 percent. The number of people 220 years of age or older has increased by 8,388,608,000 percent. The number of people 225 years of age or older has increased by 16,777,216,000 percent. The number of people 230 years of age or older has increased by 33,554,432,000 percent. The number of people 235 years of age or older has increased by 67,108,864,000 percent. The number of people 240 years of age or older has increased by 134,217,728,000 percent. The number of people 245 years of age or older has increased by 268,435,456,000 percent. The number of people 250 years of age or older has increased by 536,870,912,000 percent. The number of people 255 years of age or older has increased by 1,073,741,824,000 percent. The number of people 260 years of age or older has increased by 2,147,483,648,000 percent. The number of people 265 years of age or older has increased by 4,294,967,296,000 percent. The number of people 270 years of age or older has increased by 8,589,934,592,000 percent. The number of people 275 years of age or older has increased by 17,179,869,184,000 percent. The number of people 280 years of age or older has increased by 34,359,738,368,000 percent. The number of people 285 years of age or older has increased by 68,719,476,736,000 percent. The number of people 290 years of age or older has increased by 137,438,953,472,000 percent. The number of people 295 years of age or older has increased by 274,877,906,944,000 percent. The number of people 300 years of age or older has increased by 549,755,813,888,000 percent. The number of people 305 years of age or older has increased by 1,099,511,627,776,000 percent. The number of people 310 years of age or older has increased by 2,199,023,255,552,000 percent. The number of people 315 years of age or older has increased by 4,398,046,511,104,000 percent. The number of people 320 years of age or older has increased by 8,796,093,022,208,000 percent. The number of people 325 years of age or older has increased by 17,592,186,044,416,000 percent. The number of people 330 years of age or older has increased by 35,184,372,088,832,000 percent. The number of people 335 years of age or older has increased by 70,368,744,177,664,000 percent. The number of people 340 years of age or older has increased by 140,737,488,355,328,000 percent. The number of people 345 years of age or older has increased by 281,474,976,710,656,000 percent. The number of people 350 years of age or older has increased by 562,949,953,421,312,000 percent. The number of people 355 years of age or older has increased by 1,125,899,906,842,624,000 percent. The number of people 360 years of age or older has increased by 2,251,799,813,685,248,000 percent. The number of people 365 years of age or older has increased by 4,503,599,627,370,496,000 percent. The number of people 370 years of age or older has increased by 9,007,199,254,740,992,000 percent. The number of people 375 years of age or older has increased by 18,014,398,509,481,984,000 percent. The number of people 380 years of age or older has increased by 36,028,797,018,963,968,000 percent. The number of people 385 years of age or older has increased by 72,057,594,037,927,936,000 percent. The number of people 390 years of age or older has increased by 144,115,188,075,855,872,000 percent. The number of people 395 years of age or older has increased by 288,230,376,151,711,744,000 percent. The number of people 400 years of age or older has increased by 576,460,752,303,423,488,000 percent. The number of people 405 years of age or older has increased by 1,152,921,504,606,846,976,000 percent. The number of people 410 years of age or older has increased by 2,305,843,009,213,693,952,000 percent. The number of people 415 years of age or older has increased by 4,611,686,018,427,387,904,000 percent. The number of people 420 years of age or older has increased by 9,223,372,036,854,775,808,000 percent. The number of people 425 years of age or older has increased by 18,446,744,073,709,551,616,000 percent. The number of people 430 years of age or older has increased by 36,893,488,147,419,103,232,000 percent. The number of people 435 years of age or older has increased by 73,786,976,294,838,206,464,000 percent. The number of people 440 years of age or older has increased by 147,573,952,589,676,412,928,000 percent. The number of people 445 years of age or older has increased by 295,147,905,179,352,825,856,000 percent. The number of people 450 years of age or older has increased by 590,295,810,358,705,651,712,000 percent. The number of people 455 years of age or older has increased by 1,180,591,620,717,411,303,424,000 percent. The number of people 460 years of age or older has increased by 2,361,183,241,434,822,606,848,000 percent. The number of people 465 years of age or older has increased by 4,722,366,482,869,645,213,696,000 percent. The number of people 470 years of age or older has increased by 9,444,732,965,739,290,427,392,000 percent. The number of people 475 years of age or older has increased by 18,889,465,931,478,580,854,784,000 percent. The number of people 480 years of age or older has increased by 37,778,931,862,957,161,709,568,000 percent. The number of people 485 years of age or older has increased by 75,557,863,725,914,323,419,136,000 percent. The number of people 490 years of age or older has increased by 151,115,727,451,828,646,838,272,000 percent. The number of people 495 years of age or older has increased by 302,231,454,903,657,293,676,544,000 percent. The number of people 500 years of age or older has increased by 604,462,909,807,314,587,353,088,000 percent. The number of people 505 years of age or older has increased by 1,208,925,819,614,629,174,706,176,000 percent. The number of people 510 years of age or older has increased by 2,417,851,639,229,258,349,412,352,000 percent. The number of people 515 years of age or older has increased by 4,835,703,278,458,516,698,824,704,000 percent. The number of people 520 years of age or older has increased by 9,671,406,556,917,033,397,649,408,000 percent. The number of people 525 years of age or older has increased by 19,342,813,113,834,066,795,298,816,000 percent. The number of people 530 years of age or older has increased by 38,685,626,227,668,133,590,597,632,000 percent. The number of people 535 years of age or older has increased by 77,371,252,455,336,267,181,195,264,000 percent. The number of people 540 years of age or older has increased by 154,742,504,910,672,534,362,390,528,000 percent. The number of people 545 years of age or older has increased by 309,485,009,821,345,068,724,781,056,000 percent. The number of people 550 years of age or older has increased by 618,970,019,642,690,137,449,562,112,000 percent. The number of people 555 years of age or older has increased by 1,237,940,039,285,380,274,899,124,224,000 percent. The number of people 560 years of age or older has increased by 2,475,880,078,570,760,549,798,248,448,000 percent. The number of people 565 years of age or older has increased by 4,951,760,157,141,521,099,596,496,896,000 percent. The number of people 570 years of age or older has increased by 9,903,520,314,283,042,199,193,993,792,000 percent. The number of people 575 years of age or older has increased by 19,807,040

nevében zajlik. Különösen aggályos ez a jogegységi panasz eljárás olyan fogalmi elemei tekintetében, melyek befolyásolják jogegységi hatályú határozatok meghozatalát, vagyis azt, hogy milyen irányokban, mely ügyekben történik jogegységesítés.

- 2.2.8. A jogegységi panasz eljárásban a jogkérdéstől való eltérés, illetve az ügyszabályosság fogalma nem került **egyértelműen, kiszámíthatóan és előreláthatóan** definiálásra, miként az eljáró jogegységi panasz tanácsnak a Bszi. támadott rendelkezései alapján **nincs indokolási kötelezettsége** arra vonatkozóan, hogy milyen szempontok értékelésével állapítható meg az ügyszabályosság, illetve a jogkérdésben való eltérés. Sőt, igazából a jogegységi

sem rendelkeznek a támadott rendelkezések. A Bszi. mindösszesen a 41/D. § (3) bekezdésében a jogegységi panasz elutasítása esetére r [REDACTED] [REDACTED]ből ki kell derülnie, hogy az adott jogkérdés vonatkozásában a korábban közzétett és a megtámadott határozat között miért nem volt eltérés.”

- 2.2.9. A támadott rendelkezések szerinti alulszabályozott, ellenőrizhetetlen és ezáltal az önkényes jogalkalmazás veszélyét ki nem záró eljárási rend nyilván [REDACTED] nem felel meg a tisztességes eljárás követelményeinek. Valamint nem teljesíti egy rendkívüli, negyedfokú, a jogerő áttörésére lehetősége [REDACTED] [REDACTED]támasztott garanciális követelményeket. Indítványozónak ugyanis jogséremlme adódóik abból is, hogy a támadott Határozat az alapul fekvő eljárásban az Indítványozóra hátrányos módon törte át a jogerőt. E [REDACTED] a jogegységi hatályú határozattal – a Bszi. 41. §-a értelmében főszabály szerint a felekre és a terheltekre kiterjedő hatálya nincs, vagyis a jogerő [REDACTED] [REDACTED]

- 2.2.10. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet meghatározni, az egyes részletek hiánya ellenére [REDACTED] [REDACTED]zletszabály betartása mellett lehet az [REDACTED] [REDACTED], avagy nem tisztességes [6/1998. (III.11.) AB [REDACTED]

3. (III.1.) AB határozatban (Indokolás [31] az [REDACTED] 1. pontjára vonatkozó joggyakorlatából idézte [REDACTED] pontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben *valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét. (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010.1.16.; § 90.; legutóbb megerősítve: Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012.07.10.; § 29.)*”

[REDACTED] Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „A [REDACTED]bb biztosítéka a törvényeknek [REDACTED] a jogszabályok alapján kell [REDACTED]

meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségétől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.” (Indokolás [23] szakasz)

- 2.2.13. Ebből következően a bírósági jogalkalmazásnak, így a Kúria jogegységet előmozdító tevékenységének is a bíróság, jelen esetben a **Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa függetlenségének alkotmányos biztosítója** a

rendelkezések által meghatározott eljárási rend alapján a jogegységi panasz eljárás törvényeknek való alávetettsége nem teljesül [redacted] ges bírósági eljáráshoz való jog sérelme állapítható meg. A Kúria elnöke is - fent hivatkozott szakcikkében – akként foglalt állást, hogy „...a tisztességes eljáráshoz való jog lényege szerint korlátozza a jogalkotót az eljárási szabályok önkényes kialakításában”⁶

- 2.2.14. Az Alkotmánybíróság által a **9/1992. (I.30.) AB** határozatban rögzítettek szerint „A jogerő intézménye, alaki és anyagi jogerőké [redacted] zottsága a jogállamiság részeként alkotmányos követelmény. Az Alkotmánynak megfelelően biztosított jogorvoslati lehetőségek mellett beállott jogerő tiszteletben tartása a jogrend egészének biztonságát szolgálja. A jogerős [redacted] tő alkotmányos érdek fűződik. A jogállamiság lényeges eleme, hogy a törvénynek egyértelműen meg kell határoznia, mikor támadható meg egy [redacted] fellebbviteli jogorvoslattal, illetve, hogy a jogerőssé vált határozat megtámadására milyen feltételek alapján van lehetőség, s hogy mikor következik be az az állapot, amikor a jogerős határozat már semmiféle jogorvoslattal nem támadható (...) **A jogerő áttörésének szükséges (de nem elégséges)** [redacted] feltétele, hogy ismérveit törvény por [redacted] ítható legyen.”

[redacted] Egyezmény 6. cikk 1. pontjának gyakorlatát összegző [redacted] ztességes bírósági tárgyaláshoz való jogot a [redacted] telmezni, aminek pedig alapvető aspektusa a [redacted] mely **védi a jogerős döntések véglegességét** (223. szakasz) A jogerős döntések véglegessége, res iudicata volta polgári ügyekben az Egyezmény 6. cikk 1. pontja szerinti tisztességes tárgyaláshoz való jog lényeges eleme (Grazuleviciute kontra Litvánia, 53176/17, 2021. december 14-i ítélet, § 74). Egy jogerős határozat akkor kérdőjelezhető meg, amennyiben azt lényeges és kényszerítő körülmények, mint például alapvető hibák, téves

bíróági aspektusból, <https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai-dontesek/1-dr-varga-zs-andras-tisztessages-eljarashoz-valo-jog-birosagi-aspektusbol>

right to a fair trial, (civil limb), Council of
r 2021

bírói döntések, teszik szükségessé (226. szakasz; Gudmundur Andri Ástráðsson kontra Izland (26374/18. számú, 2020. december 1-jei ítélet, §238) Ebből következően a jogegységi panasz eljárással szemben – hasonlóképpen a felülvizsgálati eljáráshoz – is a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból és a jogbiztonság elvéből eredő garanciális követelmény, hogy a törvényben megfelelően szabályozott legyen, mivel csak így biztosítható az, hogy **olyan ügyekben kerülhessen csak sor negyedfokú fórumként a jogerő áttörésére, amelyek a jogegység biztosítása szempontjából - ellenőrizhető és előre világosan meghatározott szempontrendszer alapján – alapvető hibában szenvednek.** A támadott rendelkezések szerinti szabályozás ezt nem biztosítja, így az ennek okán is sérti a tisztességes bírósági

2.2.16. Patyi András már hivatkozott tanulmányában azt írja [REDACTED] nyomban már összefoglaltam azokat a tartalmi feltételeket, amelyeket a Kúriának figyelembe kell vennie, amikor a jogkérdésben történő eltéréssel kapcsolatban dönt. Most a Kúria gyakorlatában kialakult szempontok áttekintésére koncentrálok. Ehhez elsősorban a jogegység és az ügyazonosság fogalmának meghatározása szükséges, mert **egyrészt a tö [REDACTED] szövegszerűen nem tartalmazza a jogegység fogalmát, így azt sem, hogy mit jelent annak megsértése, másrészt az ügyazonosság [REDACTED] e – ezeket a Kúria dolgozta ki az egyes ügyek elbírálása során kialakult gyakorlatában,** ugyanis ahhoz, hogy a jogkérdésben történő eltérést megállapíthassa, szükség van magának az egységes jogalkalmazás tartalmi

„A Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó [REDACTED] egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A **jogegység követelménye** tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Sem a Bszi., sem más jogszabályok nem rendelkeznek a jogegység alapvető [REDACTED] vethetőségéről. A jogegység leggyakrabban anyagi jogi [REDACTED] ni, hogy a bíróságok hasonló ügyeket ugyanolyan [REDACTED] gység követelményén belül tehát a [REDACTED] gyesekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos [REDACTED] zötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, [REDACTED] elemekben nem értelmezhető a jogegység”.⁸

A jogegység absztrakt fogalmát tehát mindig konkrét ügyekre vonatkoztatva lehet értelmezni, de ennek során is az (állítólagosan) eltérő határozatokban megjelenő elvi tartalmak és a jogértelmezés részletes feltárása segítségével. Jogkérdésben való eltérésről tehát akkor beszélhetünk, ha a Kúria ugyanazt a jogfogalmat hasonló tényállás esetén eltérő tartalommal értelmezte, vagy ugyanazon jogi fogalomból eltérő döntést vezetett le.

[REDACTED] ározó jelentőségű, többször hivatkozott

„Az **ügyazonosság** több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ha a döntések jogkérdésben való hasonlóságát vizsgálja a Kúria, szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogi háttér azonosságát. A Kúria szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy nincs ügyazonosság eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett az összehasonlítást fenntartandónak tevének körülményekben jelentősen különböző tényállású ügyek és annak alapján indult jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá az azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén”.⁹

ak
érvényesülését a Bszi. alkotmányos értelemben megengedhetetlen hiányos szabályozása, hogy a befogadásra alkalmas panaszindítván[REDACTED]
[REDACTED] s igazodási pontokat nem törvény, hanem a Kúria kialakulófélben lévő esetjoga határozza meg, márpedig a szerző is elismeri, hogy a „tartalmi szempontok meghatározása nélkülözhetetlen abból a szempontból, hogy a potenciális jogosultak e feltételek ismeretében minél pontosabb és minőségi [REDACTED] újtsanak be”. Amíg a szempontok kialakítás[REDACTED]
[REDACTED] a Kúria hézagpótló jogalkotása nem jut [REDACTED] panaszosok, akiknek a Bszi. novell[REDACTED]
[REDACTED] tása közötti időben keletkezik ügye, amely miatt [REDACTED] élnek, nem számíthatnak törvényi garanciákra [REDACTED] szuk alkalmas-e a befogadásra, vagy panaszukat [REDACTED] orlózott precedensrendszer korábban nem intézményesített új fenoménjának Bszi. által nem nevesített (még kevésbé meghatározott) jogfogalmi (pl. jogegység, ügyazonosság) nem kellően kidolgozottak (még) ahhoz, hogy kiszámítható szempontokat nyújtsanak a befogadásra és érdemi elbírálásra alkalmas panaszok előterjesztéséhez.

21

bekövetkeztének időpontjában az eseménynapló nem tárolt adatot, az következik, hogy az induktív megvezetés nem volt aktiválva, azaz a targoncát manuálisan irányították. Ha ugyanis a káreseményt közvetlenül megelőző tolatás alkalmával a targoncavezető az induktív megvezetést használta volna, és arról letért volna, az indukciós megvezetés elvesztésének nyoma lenne az eseménynapló hibajegyzékében. Az induktív megvezetés használata (bekapcsolt, aktív állapota) tehát a káresemény időpontjában technikailag kizárt, következésként a targoncát manuálisan irányították. Az, hogy a szűkfolyosós kialakításra tekintettel előírt indukciós megvezetés helyett a targoncavezető manuális üzemmódban próbált kitolatni a sorok közül, egyértelműen súlyos kezelési hibának minősül, figyelemmel arra, hogy a targonca Üzemeltetési

átkapcsolni, ha az egész targonca teljesen elhagyta a keskeny folyosót”.

- 1.2. [redacted]okon eljáró **Fővárosi Törvényszék 13.G.40.419/2019/95.** számú közbenső ítéletében azt állapította meg, hogy Indítványozó (az alapper alperese) a vagyonbiztosítási szerződés alapján az adott káreset miatt az alapper felperesét ért kárt megtéríteni tartozik.

- 1.3. A másodfokon eljáró **Fővárosi Ítéltábla** az Indítványozó és az alapper alperesi beavatkozója által előterjesztett fellebbezések nyomán meghozott [redacted] ítéletét csatolt - **6.Pf.20.124/2021/20-I.** számú jogerős másodfokú ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

- 1.4. A Fővárosi Ítéltábla másodfokú döntésével szemben az alapper felperese felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A **Kúria Pfv.I.21.240/2021/4.** számú mellékletként csatolt - ítéletével a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét hatályában fenntartotta, megállapítva, hogy az alperes mentesül a perbeli vagyonbiztosítási szerződés teljesítésének kötelezettsége alól, mert „a lefolytatott bizonyítás alapján tényként az állapítható meg, hogy a targonca [redacted] és a szakképzett targoncavezető [redacted] manuális haladás tilalmát és annak indokát. Ennek [redacted] és a raktározási szabályzatot [redacted] vagyonbiztonság megóvása és a veszélyhelyzetek [redacted] volt. A szakképzett targoncavezető a kár [redacted] jogi kötelezettségét feltűnően elhanyagolta, mert [redacted] szabály indokát és ebből eredően a jogsértés [redacted] jelentőségét, súlyát és lehetséges következményeit, ennek ellenére aktiválta a manuális üzemmódot”.

- 1.5. Az alapper felperese jogegységi panaszt terjesztett elő a Kúria szaktanácsa Pfv.I.21.240/2021/4. számú felülvizsgálati eljárásban hozott jogerős ítéletével szemben azt állítva, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsának ítélete jogkérdésben [redacted] jogegységi Panasz Tanácsának [redacted] jogértelmezésként

- (i) a felek eltérő megállapodásának hiányában a biztosító helytállási kötelezettség alóli mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy alkalmas legyen a mentesülés mint jogkövetkezmény kiváltására; és
- (ii) a szakértői kompetencia vizsgálatához a felülvizsgálati kérelmet benyújtó feleknek elegendő a hatályos perrendi szabály megjelölése és ennek alátámasztása, az ágazati vagy alacsonyabb szintű részletszabályok hivatkozásának elmulasztása önmagában nem akadályozza a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását.

2. A jogegységi panasz eljárás egy sui generis, önálló bírósági eljárás – a támadott Határozat a jogegységi panasz eljárást ér

- 2.1. A jogegységi panasz eljárás a Bszi. 12/A. fejezete, a 41/A-41/D. §-ok rendelkezései által szabályozott bírósági eljárás. A Kúria jogegységipanasz-ügyekben kialakult gyakorlata szerint „a jogegységipanasz-eljárás nem alapeljárás, a per folytatása, hanem önálló, sui generis eljárás, amelyben a Kúriának a bíróságokra kötelező jogértelmezésről is döntenie k

- 2.2. A támadott Határozat a jogegységi panaszról érdemben d eljárást, mint az alapperhez képest önálló bírósági eljárást érdemi döntéssel lezáró határozat. A támadott Határozat olyan döntés, amely az Indítványozó helyzetét, jogait lényegesen érintette. Indítványozó alapjogi sérelme az alappertől elkülönülő, sui generis jogegységi panasz eljárásban

támadott rendelkezéseinek és

zásával meghozott – és alkotmányjogi panasszal

a tisztességes bírósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogba történő ütközéséből fakad. A támadott jogszabályi rendelkezések a jogegységi panasz eljárásban, mint az alappertől önálló, sui generis eljárásban kerültek alkalmazásra, így azok – alaptörvény-ellenességéből adódó - megtámadására is a jogegységi panasz eljárásban hozott

kérdése, Jó kormányzás és büntetőjog,
szerkesztette: Koltay András és Gellér

jogegységi hatályú határozattal szembeni alkotmányjogi panaszban van lehetőség. Indítványozó alapjogi sérelme a jogegységi hatályú határozattal szembeni alkotmányjogi panasz útján orvosolható.

3. A támadott Határozattal szemben jogorvoslat nem áll rendelkezésre

- 3.1. A jogegységi panasz eljárás során hozott jogegységi hatályú határozattal szemben jogorvoslat nem áll rendelkezésre. A Bszi. 41/A-41/D. §-ában, mint a jogegységi panasz eljárást szabályozó rendelkezésekben, jogorvoslatra vonatkozó szabály nem található. A támadott Határozat indokolása is azt rögzíti, hogy *„A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít*

4. Indítványozó érintettsége

- 4.1. Indítványozó érintettsége megállapítható annak alapján, hogy Indítványozó a támadott jogszabályi rendelkezések alkalmazásával lefolytatott jogegységi panasz eljárásban részes fél volt, következésként a jogerősen lezárt és a Kúria szaktanácsa által is felülvizsgált alapper alpereseként közvetlenül szenvedett mindazt a hátrányt, ami abból ered, hogy a Határozat alapjogsértő módon törte át a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletének jogerejét. [redacted] [redacted] hatályú határozatban is félként szerepel.

5. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi határideje és a

- 5.1. A Kúria támadott Határozatát június 23. napján, elektronikus [redacted] [redacted] yozó részére, így az alkotmányjogi panasz előterjesztésére az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvannapos határidőn belül kerül sor.
- 5.2. Az Abtv. 53. § (2) bekezdés alapján az alkotmányjogi panasz iránti indítványt az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezni. [redacted] alapperben első fokon a Fővárosi Törvényszék járt el a jogegységi panasz eljárás – ahogyan azt a Kúria [redacted] bírósági eljárás. A jogegységi panasz eljárásban az alkotmányjogi panasz előterjesztésének módjára vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában Indítványozó az Alkotmánybíróságnak címezve mind a Fővárosi Törvényszék, mint az alapperben első fokon eljáró bíróság, mind a Kúria, mint az egyfokú jogegységi panasz eljárást lefolytató bíróság útján előterjeszti.

6. A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés szerinti befogadási követelmény

[redacted] jogértelmezése, és a kérelmen alapuló jogszabályi hiányosságát, illetve annak hiányát

érdemben meghatározó tényező, ugyanis amennyiben a Jogegységi Panasz Tanács az Indítványozó érvelésének megfelelően

- (i) nem teljesíti a Felperes kérelmét, vagy
- (ii) megfelelően alkalmazza a Ptk. 6:463 – 6:464. §§-ait,

úgy Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga nem sérül, és a Kúria szaktanácsának ítélete hatályában fennmarad.

7. Nyilatkozat a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról

7.1. [REDACTED]
hozzá.

II. A HATÁROZAT ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGÉNEK ÉRDEMI INDOKOLÁSA

2.1. A Határozat sérti az Indítványozó törvényes bíróhoz való jogát

2.1.1. Indítványozó mindenekelőtt rögzíti, hogy a Határozat sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, és különösen a törvényes bíróhoz való jogot és a bíróság függetlenségének és pártatlanságának követelményét. Ebben a körben utalunk a jelen alkotmányjogi panasz A) fejezetének II. 2.1.1 – 2.1.16 pontjainak [REDACTED] és gyakorlata szerint „az Abtv. 52. § (2) bekezdésének az alkotmányjogi panasz rendszerére figyelemmel lévő értelmezése szerint az Abtv. nem [REDACTED] ségét, hogy az Abtv. 28. § (1) bekezdés szerinti „átjárás” a másik irányba, a 26. §-ból a 27. §-ba is megtörténhessen.”¹³ Mindezekre tekintettel a T. Alkotmánybíróság hivatalból is vizsgálhatná a törvényes bíróhoz való jog sérelmét a jelen alkotmányjogi panasz A) fejezetének II. 2.1.1 – 2.1.16 pontjainak megfelelően.

Indítványozó tisztességes eljárás

[REDACTED] a Felperes kérelmén és elbírálásra alkalmatlan [REDACTED] (cio a jogerőt)

[REDACTED] ésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszunkban is kifejtettük, hogy miként sérti a jogegységi panaszt előterjesztő fél ellenfelének tisztességes eljáráshoz való jogát, hogy a Bszi. olyan alapvető eljárásjogi garanciákat sem támaszt a sui generis jogegységi panaszeljárással szemben, mint pl. a kérelemhez kötöttség elve. Ez a szabályozás ugyanis – jelesül az, hogy a Bszi. csak a Pp. néhány, taxatív felsorolásban nevesített rendelkezését rendeli alkalmazni a jogegységi panaszeljárásban, s ezek között a

[REDACTED] (és Indítványozó esetében [REDACTED] a eloldhatja/eloldotta magát a

[REDACTED] arozat [91] bekezdés

kérelemtől és ex officio dönt arról, hogy egy panaszt érdemi elbírálásra alkalmasnak talál-e, illetve azzal szemben alkalmazza-e pl. a saját esetjogában kidolgozott követelményeket, vagy azoktól eltekint és teret enged olyan kérelemnek, amit más esetekben következetesen visszautasít.

- 2.2.2. A jogegységi panasz érvelését közömbösítő – 5. számú mellékletként csatolt – alperesi nyilatkozatunkban mindenekelőtt amellett érveltünk, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa nem helyezheti hatályon kívül a jogerős ítéletet, mert a Felperes csak a Kúria támadott felülvizsgálati ítéletének egyes bekezdéseit kérte hatályon kívül helyezni, azaz a Bszi. 41/D. § (1) bekezdésének c) pontja alkalmazásában **kifejezetten részbeni hatályon kívül helyezést kért**, és az

- 2.2.3. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa ebben a körben érdembe [REDACTED]
[REDACTED]ásjogi, sem az alapjogi érintettséggel kapcsolatos érvelésünkre,
mindössze annyit rögzített a Határozat [67] pontjában, hogy

„E körben megjegyzi a Kúria, hogy **a felperes részbeni hatályon kívül helyezés iránti kérelme nem volt teljesíthető, figyelemmel arra, h** **jogerős ítéleti rendelkezés jogkérdésenként nem tartható hatályában.** Mindazonáltal a nem kellő pontossággal megfogalmazott k **állapítható volt, hogy a felperes célja a jogerős kúriai ítélet hatályon kívül helyezése volt, erre figyelemmel a jogegységi panasz határozat meghozatalának nem volt akadálya.**”

- 2.2.4. A Kúria egyértelműen és tetten érhetően eloldotta magát a Felperes kérelmétől és nyilvánvaló szándékától, ugyanis a fent citált [67] pontban, a **Felperesnek kifejezetten nem volt célja és érdeke a teljes határozat hatályon kívül helyezése**, hiszen azért kérte a Kúria szaktanácsa felülvizsgálati ítéletének részbeni hatályon kívül helyezést, mert lehetőleg konzerválni akarta a Kúria szaktanácsa ítéletének azokat a tartalmi elemeit, amelyek alapján a Felperes felülvizsgálati kérelme sikeres volt (biztosítási események értelmezése – ld. 2.2.6 – 2.2.7 pont).

odfokú bíróság ugyanis (még azt) állapította meg, s biztosítási szerződésének részévé tett ún. ERIX si esemény fogalmi körébe vontak egy olyanként mentesülési okként határoz meg. Mindebből a táblabíróság arra a következtetésre jutott, hogy Indítványozó a biztosítási esemény kapcsán és a mentesülés körében is hivatkozhat a Biztosított vagy a Társbiztosított érdekkörébe tartozó személy szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartására, mint teljesítés-gátló tényezőre, s egyenes arra a jogi következtetésre jutott, hogy a **perbeli esetben nem is következett be biztosítási esemény**. Felperes keresetét már ez okból elutasította.

erős másodfokú ítélet hatályon
az elsőfokú bíróság közbenső

ítéletének a helybenhagyását. Indokolása szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a káresemény nem minősül biztosítási eseménynek.

- 2.2.7. A Kúria alapperben eljáró szaktanácsa – ebben a részében helyt adva a Felperes felülvizsgálati kérelemnek - megállapította, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése körében a jogerős ítélet a jognyilatkozatok értelmezésére vonatkozó szabályok téves alkalmazásával állapította meg a **biztosítási esemény bekövetkezésének hiányát**. A Kúria jogerős ítélete ugyanakkor azt is megállapította, hogy **Indítványozó mentesül a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól**, mert a raktár üzemeltetőjének mint társbiztosítottnak az alkalmazottja (a targoncavezető) kármegelőzési kötelezettségét súlyos

és a Felperes keresetét elutasította.

- 2.2.8. Jogegységi Panasz Tanácsának tehát ebben az összefüggésben kellett volna értékelnie a Felperes arra irányuló jogegységi panaszindítványát, hogy a Kúria szaktanácsának felülvizsgálati ítéletét csak részben kéri hatályon kívül helyezni. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a Bszi. 41/D. § (1) bekezdésének c) pontja által biztosított alternatívák közül a Felperes **tudatosan választotta a részbeni hatályon kívül helyezés indítványozását, bízva abban, hogy a számára kedvező ítéleti részek hatályban tarthatók** és egy megismételt

csak azokat a kérdéseket kell a Kúria szaktanácsának újra értékelnie, amelyeket az eredeti eljárásban a Felperes álláspontjától eltérően ítélt meg. A Felperes is tisztában volt azzal, hogy a Kúria szaktanácsa felülvizsgálati

a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítélete lesz irányadó, s a megismételt felülvizsgálati eljárásban a „már megnyert” jogkérdések is

jogegységi panaszindítványának petitum részét tehát a fenti körülmények figyelembe vételével kellett volna a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának értékelnie, mert a részbeni hatályon kívül helyezés indítványozása tudatos döntés eredménye volt, melytől a Kúria eloldotta magát, amikor arra

összességgel megfogalmazott kérelem tartalma a Felperes célja a jogerős kúriai ítélet hatályon kívül

pedig már nem a Felperes alapján egyértelműen azonosítható érdeke és **Jogegységi Panasz Tanácsának ex officio** a jogegységi panaszeljárást és annak

- 2.2.9. Azért is kirívóan súlyos a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának abban rejlő alaptörvény-sértő eljárása, hogy eloldotta magát a Felperes kifejezett kérelmétől, mert a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának két újabb érdemi – de elutasító – határozatában egyértelműen tetten érhető a kérelemhez kötöttség Pp-beli elvének mint eljárási garanciának az azonosítása és alkalmazása.

gyben a panaszos a Bszi. 41/B. ban a Kúria elvi éllel aláhúzta, tagadásáról szóló végzés elleni

jogegységi panasz eleve nem tud megfelelni a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésében foglalt azon feltételnek, hogy már a felülvizsgálati kérelemben hivatkozni kell azt a határozatot, amitől való eltérést a panaszos állítja (hiszen az eltérésre ezt követően a Kúria eljárásában kerül sor):

[42] Mindezek mellett további feltétel a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján, hogy a panaszos jogkérdésben való eltérésre már a felülvizsgálati kérelemben hivatkozzon. A jogegységi panasszal érintett ügyben megállapítható, hogy a panaszos – e körben – a befogadásra vonatkozó szabályok tekintetében a felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott jogkérdéstől való eltérésre, de nem is tudott, mert a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése értelmében a jogkérdéstől való

befogadás megtagadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) ponthoz tartozó alpontok jogszerű alkalmazásával került sor, vagy más befogadást megtagadva a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt döntéshez (mint jogkérdéshez) képest eltérően. A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése szerinti követelmény, más befogadást megtagadó végzésre már a felülvizsgálati kérelemben történő hivatkozás, nem teljesíthető, az nem a fél álláspontját támasztaná alá, a befogadásról szóló végzést pedig nem kell közzétenni a BHGY-ben, ez okból arra nem történhet hivatkozás. Mindezek alapján a Kúria álláspontja szerint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontja szerinti befogadási okokra alapított befogadás megtagadásáról szólanak a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

2.2.11. B.

§ (2) bekezdése alapján („Jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben - jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor”), hanem döntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy az indítványozó a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésére alapította a panaszát, s a Kúria a jogegység érvényesülése érdekében sem

került sor, mert (nyilván) úgy tekintette, hogy a kérelmező a **kérelmezés és a tanács vizsgálódásának kereteit** és ez alapján a (2) bekezdés szerinti paragrafus alapján a Kúria, hogy a (2) bekezdést jelölte meg a panasz alapjául, mint álláspontot képviseli, hogy a Felperes felelőssége, helyezést kér egy olyan esetben, amikor azt nem lehet.

2.2.12. E körben érdemes idézni magának a Kúria elnöke közelmúltban publikált szakcikkének egy bekezdését¹⁴ („A tisztességes eljáráshoz való jog bírósági aspektusból” – megjelent Kúriai Döntések 2022/4. számában a Fórum rovatban), amely a jogegységi eljárás és a tisztességes eljáráshoz való jog viszonya kapcsán

<https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai-dontesek/1-dr-varga-zs-andras-tisztesseseges-eljarashoz-valo-jog-birosagi-aspektusbol>

„Fontos kiemelni – mivel ez még a hagyományos processzuális felfogás mellett is része a tisztességes eljáráshoz való jognak –, hogy a **jogegységesítés nem a felek feje fölött történik**, így nem fenyeget az a veszély, hogy a jogegység a bíróságok belügyévé válna. A korlátozott precedensrendszer persze **nemcsak eljárási szempontból került a felek kezébe, hanem tartalmilag is**. Ugyanis ettől kezdve a feleknek kell a többi bíróság, végső soron a Kúria elé tárnuk és meggyőzően bemutatniuk, miért van szükség a jogegységet biztosító felülvizsgálati vagy panasz döntésre. **A felek érdekében működik a rendszer, de a felek és képviselőik felelőssége az is, hogy eredményre vezet-e**”.

2.2.13. Egyértelműen ez a megközelítés tükröződik a Jpe.II.60.025/2021/14. számú

[56] A jogegységi panasz eljárás célja a jogegység biztosítása. [redacted] ifejeztettek szerint – nem elvont jogértelmezéssel, hanem jogorvoslati jelleggel, **csak a panaszos által megjelölt határozatok keretei között végezheti el**. Ezért a Jogegységi Panasz Tanács – a panaszos elvárásával szemben – **nem értelmezhetette a kérelemtől elszakadva** azt, hogy hogyan kell eljárniuk az indokolásra köteles jogalkalmazóknak, illetve hogy miké [redacted] értelmezni a GDPR 5. cikkében foglaltakat. Hasonlóképpen nem vizsgálható a panasz eljárásban a támadott határozat összhangja más, a [redacted] [redacted] ken kívüli határozatokkal, mert ez ellentétben állna a panasz jogorvoslati jellegével. A jogegység biztosítása továbbá nem kizárólag a jogegységi panasz eljárásra tartozik, ezt a feladatot a Kúria elsősorban a [redacted] [redacted] ak tájékoztatásként utalhat arra, hogy a panaszos által elvárt értelmezés egyéb határozatokból felismerhető. [redacted]

2.2.14. A továbbiakban azt kívánjuk bemutatni, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának és a Kúria szaktanácsainak gyakorlatában az **ellenérdekű fél tisztességes eljáráshoz fűződő joga egyaránt meghatározó igazodási pont** az eljárás során felmerülő kérdések elbírálásánál:

...kötő azzal adós maradt, hogy [REDACTED]
...tségeinek viselését arra az esetre, ha a jogegységi
...ó félnek a panasz elutasítása ellenére viselnie
...t. Ezt a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának
...rögzítette, hogy „[a] Kúria álláspontja szerint az
Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított **tisztességes bírósági
eljáráshoz való alapjoggal ellentétes lenne** a Bszi. 2021. január 1-jétől
hatályos szabályainak olyan értelmezése, amelynek eredményeként a jogegységi
panaszeljárásra okot nem adó félnek a panasz elutasítása ellenére viselnie
kellene a felmerült költségeit. Ezért a Kúria úgy döntött, hogy a Bszi. 41/C. § (2)
bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. §-a alapján a jogegységi
[REDACTED] felmerült költséget a felperes

„[49] A jogerős ítélet a felperes nyilatkozatait tartalmuk szerint vette figyelembe. A tartalom szerinti elbírálás nem volt sem iratellenes, sem okszerűtlen, így az nem jogszabálysértő. **Éppen az sértette volna az alperesekkel szemben a tisztességes eljárás követelményét**, ha a bíróság – pusztán annak joglogikai indokoltságára tekintettel – olyan **többletet értett volna bele a felperes nyilatkozataiba, amelyet azok nem tartalmaztak**”.¹⁶

- 2.2.15. A fentiek alátámasztják Indítványozónak azt a jogegységi panaszeljáráásban kifejtett alkotmányjogi érvelését, miszerint a jogegység érdekében sem hagyható figyelmen kívül, hogy a Felperes pontosan mit kér a panasz beadványában, s ha olyan határozat nem hozható, úgy **azon a Kúria nem**

terjedelmének meghatározását. Máskülönben „ez ellentétben állna a panasz jogorvoslati jellegével”, és nem érvényesülne az az elv, [REDACTED] felelőssége, hogy eredményre vezet-e a panasz”, mert „a jogegységesítés nem a felek feje fölött történik”. Ahogy a Kúria a versenyjogi ügyben nem látott lehetőséget arra, hogy az indítványozó egyértelmű kérelme ellenére ne a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése, hanem a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján vizsgálja a panaszt (pedig ebben az esetben az akár sikerre is vezet [REDACTED] volna), úgy Indítványozó esetében sem lehet volna közömbös az iránt a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa, hogy a Felperes panasz csak a Kúria [REDACTED] sa ítéleti indokolása egyes bekezdéseinek „hatályon kívül helyezésére” irányul.

- 2.2.16. [REDACTED] gi panaszunkban azt is kifejtettük, hogy a jogegységi panasz eljárás alulszabályozottsága, alapvető jogfogalmak meghatározatlan [REDACTED] sának a Kúriára hagyása mennyiben sérti a panaszosok, illetve ellenfeleik tisztességes eljáráshoz való jogát. Az egyik ilyen tárgykör, az ügyszabályszerűség kérdése és annak mikénti hivatkozása, bemutatása a panaszosok részéről. A Bszi. 41/C. § (3) bekezdésének b) pontja szerint, a jogegységi [REDACTED] azt a közzétett kúriai határozatot, ar [REDACTED] ít a fél. Ezzel kapcsolatban a Kúria Jogegységi [REDACTED] gyakorlatot alakított ki, amelye [REDACTED] előterjesztett panaszokat következetesen

[REDACTED] mutatnia azt a lényegi háttértényállást, azaz a szükséges ügyszabályszerűséget, ami az összehasonlítás alapfeltétele. Ki kell továbbá munkálnia, hogy a támadott határozat konkrétan melyik jogszabályi rendelkezésre vonatkozó mely jogértelmezést, hol nem tartott be, hol tért el a támadott ítélet jogkérdésben a Kúria közzétett jogértelmezésétől, és fel kell tárnia az ügyek összehasonlítható tényállását, az ügyben felmerült jogkérdést,

[REDACTED] zésnek (alkotmányjogi bíráskodásnak) [REDACTED] vonatkozó ügyben eljáró szaktanácsának [REDACTED] határozatot meghozó Jogegységi Panasz [REDACTED] yozó tisztességes eljáráshoz való

értelmezéssel”.¹⁷

panasz anélkül, hogy értékelte volna a hivatkozott határozatokkal való

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

észrevételeink 2.1 számú fejezetét, amelyben kellő időben a Kúria Jogegységi

jogára figyelemmel értékelje, máskülönben a jogerő áttörése alaptörvényellenességet idéz elő Indítványozó sérelmére. Ehhez képest a Kúria kifejezetten figyelmen kívül hagyta az észrevételeket, elmulasztotta azonosítani az ügy alapjogi érintettségét, a Felperes kérelmén túlterjeszkedve helyezte hatályon kívül a Kúria szaktanácsának ítéletét, és ezáltal a tisztességes eljárás alapelveit megsértve törve át a jogerőt.

2.3. A Határozat kirívóan contra legem érvelése elérte az alaptörvényellenesség szintjét

2.3.1. A Határozat sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített

okokból is. A XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében a tisztességes eljárás követelménye a T. Alkotmánybíróság következetes ítékezési minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni. Emellett ugyanakkor vannak olyan specifikus tényállások, amelyek önmagában megalapozzák a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét. Ilyen például, amikor az **ügyben eljáró bíróság nem alkalmazza az adott ügyre irányadó, hatályos és érvényes jogi normát**, aminek következtében az eljárás a jogszabályok szerint várható kimenetétől teljesen eltérő irányt vesz.

2.3.2. A T. Alkotmánybíróság Indítványozó fent említett alapjogából vezeti le a bírósági határozatok felülvizsgálatának jogát. A T. Alkotmánybíróság a bírói törvényeknek

a jogszabályok alapján kell meghoznia. Az ún. *önkényesség formula* szerint: "A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében önkényességgel, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel" (**20/2017. (VII. 18.) AB** Határozat [32]).

Tehát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményeire hivatkozással, hogy a hatályos jogot nem tartó eljárás lehet tisztességes. Álláspontunk szerint a Kúria eljárására is alkalmazandó azon megállapítás, amely az Alkotmánybíróság határozatát – az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően – jogerős bírói rendelkezésnek az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezésére kell alapítania (**19/2017. (VII. 18.) AB** Határozat [31] bekezdés).

2.3.3. A Határozat normatív jelleggel rögzítette, hogy „a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy

esemény kiváltására.” Ismert az Alkotmánybíróság nem vizsgálja a jogági hatáskör törvényességet, vagy kizárólag a jogerő (**VI. 21.) AB** végzés], csupán

akkor ha a *contra legem* értelmezés valamilyen többlettényállási elem következtében eléri az alkotmányellenesség (*contra constitutionem*) szintjét, így például amennyiben a bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyja (23/2018 (XII.28.) AB határozat [28] bekezdése). Az alábbiakban kifejtjük, hogy a Határozat imént citált normatív megállapítása miként éri el az alkotmányellenesség szintjét.

- 2.3.4. A jogegységi panasz-eljárásban előterjesztett, 5. számú mellékletként csatolt nyilatkozatunkban hangsúlyosan rögzítettük, hogy az eljáró bíróságok a biztosítók mentesülése körében eltérő - jogi szempontból - releváns magatartást vizsgáltak, ezért a hivatkozott ügyek között nem állapítható meg az

- 2.3.5. A Jogegységi Panasz Tanács által vizsgált – a mentesülés körében a **károkozás** során tanúsított magatartást vizsgálták a mentesülés körében. A jogegységi panasz által támadott Ítélet ezzel szemben a **kármegelőzési kötelezettség** megszegésével kapcsolatos mentesülési okot vizsgálta.

- 2.3.6. A kármegelőzés körében nyilvánvalóan más a magatartási mérce, mint a károkozás körében, ezért ezen distinkció rögzítése elengedhetetlen. [REDACTED] kezdése szerint, „a szerződő fél és a biztosított a kár megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást köteles tanúsítani.” A Ptk. hivatkozott rendelkezésében az a nyilvánvaló jogalkotói [REDACTED] a vagyonvédelmi kötelezettségek gyengítését és nem lazíthatja a javak biztonságát, védelmét. A biztosítás tehát nem menti fel a vesz [REDACTED] kötelezettség alól, hogy a vagyont fenyegető károsító események megelőzésére, elhárítására mindenkor maximális (adott helyzetben általában elvárható) erőfeszítéseket tegyenek.

- ...ség megszegésének, a mentesülés kö...
... nem a vétkességi tényállás alkalmazandó...
... megelőzési és kárenyhítési köteleze...
... hogy a biztosító mentesüléhez csak az ügyfél...
... andatlan magatartása vezethet, akkor értelmét...
... annak a kifejezett meghatározása, hogy az ügyfél...
... és kötelezettség kapcsán az **adott helyzetben**
általában elvárható magatartást köteles tanúsítani. Ennek megfelelően a
kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség megsértése esetén a biztosító a
korábbi szabályokhoz képest más szempontok szerint mentesül a Ptk. alapján.

- 2.3.8. A kármegelőzés körében és a mentesülést illetően tehát, a **felelősségnek kizárólag a felróhatósági (objektív) oldala releváns**, a vétkességi kötelezettség körében csak azt vizsgáljuk, hogy megtörtént-e az általában elvárható kármegelőzés megkezdése esetén tehát a kár megelőzésének lehetőségének **nem a kár okozására,**

hanem a biztosítási esemény bekövetkezésében való biztosított közrehatásra kell vonatkoznia – pontosan ezért nem értelmezhető a Határozat azon normatív megállapítása, amely *általános jelleggel* rögzítette, hogy a súlyos gondatlanságnak a biztosítási esemény vonatkozásában kell megvalósulnia, mert ez a perben alkalmazandó új Ptk. alapján csak a károkozás körében kifejtett biztosított magatartásokra értelmezhető, míg a perbeli esetben a targoncavezető egyértelműen a kármegelőzés körében mulasztott.

- 2.3.9. Azzal, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa nem tulajdonított jelentőséget sem a régi és új Ptk. - Indítványozó által kifejtett - különbözőségének, sem az eltérő jogszabályi rendelkezések tartalmának (nevesül, hogy a perbeli esetben

tanúsított általában elvárható magatartás megvalósulását), az eljárás a Ptk. 6:463. §-át teljesen figyelmen kívül hagyva, teljesen el[redacted]
at következetes alkalmazása, annak normatív jellege miatt arra vezet, hogy a Ptk. 6:463. §-a teljesen kiüresedik a bírósági gyakorlatban.

- 2.3.10. Indítványozó szerint a *contra legem* értelmezés, jelen esetben hatványozottan érvényesül, ugyanis a Kúria *normatív* jelleggel rögzítette téves megállapí[redacted] ezzel derogálva a jogalkotó akaratát, és megsértve az Alaptörvény C) cikk 1) bekezdésében foglalt *hatalommegosztás elvét*. Az Alkotmánybí[redacted]
[redacted] pedig „a jogértelmezésre – akár az adott jogvitához kötődően, akár, mint jelen esetben a tartós jogalkalmazási gyakorlat egységének biztosítására irányulóan – csak a jogi szabályozás keretei között kerülhet sor. A bírói hatalom [redacted] a hatalommegosztás rendjében erre feljogosított – szervtől sem” **(19/2017. (VII. 18.) AB Határozat [29] bekezdés).**

- 2.3.11. A T. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése fogalmi egységet alkotnak, és „a jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel sz[redacted]
[redacted] követelményeknek” **(23/2018 (XII.28.) AB Határozat [10] bekezdés).** A T. Alkotmánybíróság egy a köz[redacted]
[redacted] pontokkal egészítette ki az Alaptörvény 28. cikk [redacted] rögzítette, hogy „a tisztességes bírósági eljáráshoz [redacted] bírói döntéshez való jogból következően – az [redacted] mmel – elvárható, hogy ha egy bírósági eljárásban valamely fél az ügy érdeme szempontjából releváns jogszabályi rendelkezés értelmezése vonatkozásában a jogszabályi céljával, illetve ennek a józan észnek megfelelő voltával kapcsolatos érveket ad elő, akkor azokat a bíróság kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon **(3328/2022. (VII. 21.) AB határozat [33] bekezdése).**”

[redacted] eljárásban többször markánsan [redacted] azaz az eljárás megnevezése alapján nem lehetséges [redacted] en járt el a Kúria Jogegységi [redacted] határozata ellenére – teljesen

figyelman kívül hagyta a kármegelőzési kötelezettség megszegése és a károkozás, mint mentesülési okok közötti különbséget, és így a Ptk. 6:463. §-át, és amikor általános jelleggel tett olyan, a bíróságokra kötelező normatív megállapítást a mentesülés súlyos gondatlansága vonatkozásában, amely a kármegelőzési kötelezettség megszegése vonatkozásában nem is értelmezhető, sőt kifejezetten ellentétes a Ptk. 6:463. § hatályos rendelkezésével, mert egységes szempontrendszer alapján rendeli megítélni a biztosító mentesülését, ellentétben a Ptk-val. A Határozat önkényessége abban is megnyilvánul, hogy annak normatív jellege miatt a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa derogálta az Országgyűlés jogalkotási funkcióját, amikor az írott jogot teljesen figyelmen kívül hagyta.

3. Egyebek

- 3.1. [REDACTED] **53. § (2)** bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz iránti indítványt az ügyben első fokon eljáró bíróságon kell benyújtani. A jelenlegi szabályozás alapján nem világos, hogy jelen esetben mely bírói fórum útján kell az alkotmányjogi panaszt előterjeszteni. Kétségtelen, hogy kapcsolat áll fenn a Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítélete és a jogegységi panasz eljárás között, ugyanakkor viszont a jogegységi panasz eljárás egy sui generis eljárás, ekként a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa egy egyfokú eljárás [REDACTED] [REDACTED] a nem megfelelő fórum útján történő előterjesztést, az Indítványozó egyidejűleg, külön-külön a Fővárosi Törvényszék és a Kúria útján is benyújtja jelen alkotmányjogi panaszát.
- 3.2. A T. Alkotmánybíróság előtti eljárás az **Abtv. 54. § (1)** bekezdése alapján illetékmentes.

Budapest, 2022. augusztus 22.

Tisztelettel,

Indítványozó

képviselőként:

Dr. Molnár István

Ügyvéd

Molnár & Társa Ügyvédi Iroda

Mellékletek

1. számú melléklet	Ügyvédi Meghatalmazás
2. számú melléklet	A Jogegységi Panasz Tanács Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozata
3. számú melléklet	A Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.124/2021/20-I. számú ítélete
4. számú melléklet	A Kúria Pfv.I.21.240/2021/4. számú ítélete
5. számú melléklet	Indítványozó jogegységi panasz eljárásban benyújtott

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]